

Ігнатська Анастасія Володимирівна,
викладач спеціальних дисциплін,
Придніпровський державний
металургійний коледж,
м. Кам'янське

САМООСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

У наш час є багато спеціалістів, проте найбільшим попитом користуються лише ті, що володіють глибокими знаннями, є всебічно компетентними у професійній діяльності та суспільному житті, здатними до самоосвіти. Інновацією в освітній діяльності у закладах передвищої та вищої освіти стало впровадження дистанційного навчання. Дистанційна освіта дає змогу отримувати нові знання та навички, перебуваючи будь-де, знаходитись у закладі освіти стало не обов'язкою. Сучасність системи передвищої та вищої освіти України переймає швидкі зміни і дедалі вони будуть ще глобальнішими. Викладачам та здобувачам освіти необхідно знаходити взаємодію у віртуальному просторі за допомогою мережі інтернет, комп'ютерні технології змінюють традиційні форми подачі матеріалу. Дедалі більше матеріалу викладається та вивчається через дистанційний формат, багато курсів не лише для здобувачей освіти перейняли досвід навчання в дистанційній формі.

На данному етапі компетентнісний підхід є основним у досягненні освітніх результатів, а компетентність, розставляє пріоритети більш за все на результати навчання, здатність застосовувати набуті знання, уміння, навички у практичній діяльності. Здобувачам освіти треба значення самоосвіти та оволодіти ціннісними орієнтирами. Перш за все, треба мати мотивацію та внутрішню потребу збагачення фахових знань, володіти сукупністю самоосвітніх умінь. З цього зробимо вигляд, що формування компетентностей зараз базується на самоосвіті.

Дистанційне навчання нараз є інноваційною формою вивчення, воно запроваджує дещо інший спосіб контакту - нетрадиційний зі здобувачами освіти та викладачем. Виконується «заміна» прямого контакту спілкування на непряме, тобто з використанням комп'ютерних технологій.

У процесі дистанційного навчання здобувачі освіти здобувають не тільки самоосвітні навички, а також і вміння організованого самостійного здобування знань, їх впровадження у практичній діяльності. Вибір де займатись, які способи використовувати та за яким розкладом це робити лежить на плечах здобувачів освіти. Саме самоорганізованість є найважливішим чинником у отриманні якісних знань. Це під силу не кожному. Основні переваги для тих, хто навчається, полягають в свободі

вибору технічного обладнання, способів його застосування, розподіленні матеріалів, свободі вибору часу та місця для занять. Для викладачів також є переваги: велика свобода у виборі місця та часу для викладання, хоча найчастіше все виконується за розкладом занять у навчальному закладі, простота зберігання інформації кожного здобувача освіти, відсутність обмежень для використовуваних програм, бо вони обираються самостійно кожним.

Дистанційне навчання є методом ведення дидактичних процесів в умовах, коли викладач та здобувачі освіти відокремлені один від одного та перебувають не в одному місці під час передачі інформації, тому, окрім традиційних засобів спілкування, використовуються сучасні телекомунікаційні технології.

Новітні технології забезпечують прямий контакт у реальному часі між викладачем та здобувачем освіти за допомогою відеоконференцій. Цим підкреслюється особлива роль та значення інноваційних технологій, а також формується новий погляд на дистанційну освіту.

Здобувач освіти самостійно виставляє перед собою мету, шлях її досягнення, визначає час та джерела для отримання знань. Самостійність у навчальному процесі здобувачів освіти означає не відмову від допомоги, а планування власної діяльності, формування власного шляху професійного розвитку, контроль її перебігу та здатність оцінювати результати.

Самонавчання є формою людської діяльності, яку виконує людина добровільно або для задоволення власних потреб. Здобувач освіти стає активною навчальною одиницею, а викладач залишається наставником, який виконує роль провідника в самоосвітній діяльності. Тобто отримані нові знання, в першу чергу, це робота здобувача освіти. Він сам вирішує що для нього є пріоритетним у навчанні та на які моменти йому треба звертати в першу чергу, а викладач лише направляє здобувача освіти на отримання певних навичок.

Впровадження самоосвітньої діяльності повинно є поступовим процесом, в якому є три ступені:

- елементарний, який полягає в отриманні технічних навичок роботи самоосвітньої діяльності;
- вищий, який означає розвиток певних інтелектуальних навичок, цей рівень є найбільш часто досягним здобувачами освіти;
- найвищий, який є переходом до наукової роботи. Його отримати набагато важче та не під силу кожному.

При дистанційному та змішанному навчання здобувачі освіти повинні планувати все заздалегідь та враховувати такі моменти, як час, витрачений на роботу, навчання, відпочинок. Важливе значення у самоосвіті в умовах дистанційного та змішаного навчання окрім вмінь, навичок відіграють і педагогічні умови, які являють собою реалізацію результатів формування самоосвітньої діяльності. З інформацією теж потрібно вміти працювати,

замало лише знаходити та читати її, важливо розуміти та усвідомлювати як її практично використовувати.

Організація навчального процесу дистанційного та змішаного навчання вимагає використання порівняно нових методів та форм. Розвиток інформаційних технологій у сучасному світі спричинив перегляд традиційних підходів до визначення перспективних форм організації освітнього процесу.

Здобувачам освіти необхідно усвідомити власне та загальносуспільне значення самоосвіти, володіння ціннісними орієнтирами, мотивацією та мати внутрішню потребність систематичного оновлення та збагачення фахових знань, розвивати емоційно-вольові механізми у подоланні труднощів, а окрім цього, володіти всією сукупністю самоосвітніх умінь.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вітвицька С. Професійний саморозвиток майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами інформаційних технологій/ Нові технології навчання: збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Київ, 2020. Вип.94. С.50-54